

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ВІННИЦЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ДЕРЖАВНОГО ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

«ТОВАРОЗНАВСТВО ТА ЛОГІСТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ»/
“COMMODITY SCIENCE AND LOGISTICS”

Фахової передвищої освіти

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	07 Управління та адміністрування
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	076 Підприємництво та торгівля
КВАЛІФІКАЦІЯ	освітньо-професійний ступінь фаховий молодший бакалавр спеціальність «Підприємництво та торгівля» освітньо-професійна програма «Товарознавство та логістична діяльність»

ЗАТВЕРДЖЕНО

ВЧЕНОЮ РАДОЮ ДТЕУ

Голова вченої ради

Анатолій МАЗАРАКІ

(протокол № 9 від «24» жовтня 2023 р.)

Освітньо-професійна програма вводиться в дію з 01.09.2023 р.

Директор ВСП «ВТЕФК ДТЕУ» Наталія ЛОЗОВСЬКА

(наказ № 101 від «17» 04 2023 р.)

Вінниця 2023 р.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми

Погоджено

Перший проректор з науково-педагогічної роботи ДТЕУ
Наталія ПРИТУЛЬСЬКА
« 10 » 04 2023 р.

Погоджено

Директор Вінницького торговельно-економічного інституту ДТЕУ
Наталія ЗАМКОВА
« 03 » 04 2023 р.

Погоджено

Проректор з науково-педагогічної роботи та міжнародних зв'язків ДТЕУ
Анжеліка ГЕРАСИМЕНКО
« 04 » 04 2023 р.

Погоджено

Начальник навчального відділу ДТЕУ
Сергій КАМІНСЬКИЙ
« 04 » 04 2023 р.

Погоджено

Завідувач кафедри торговельного підприємництва та логістики ДТЕУ
Наталія ІЛЬЧЕНКО
« 04 » 04 2023 р.

Погоджено

Начальник навчально-методичного відділу ДТЕУ
Тетяна БОЖКО
« 03 » 04 2023 р.

Погоджено

Голова циклової комісії підприємництва, торгівлі та біржової діяльності ВСП «ВТЕФК ДТЕУ»
Галина ТРУБЛЯК
« 05 » 04 2023 р.

Погоджено

Завідувач відділення управління, адміністрування та філології ВСП «ВТЕФК ДТЕУ»
Світлана ПЕТРАНЬ
« 05 » 04 2023 р.

Погоджено

Начальник відділу логістики ТОВ НВП «Аргон» (посада, організація)
Раїса ПОСПЄЛОВА
« 05 » 04 2023 р.
(печатка – за можливості)

Погоджено

Керівник робочої групи з розробки, розвитку освітньо-професійної програми та випуск фахівців за нею
Людмила СОЛОНЕНКО
« 06 » 04 2023 р.

Погоджено

Представник РСС ВСП «ВТЕФК ДТЕУ»
Вікторія ШАМОТА
« 06 » 04 2023 р.

Погоджено

Начальник управління захисту споживачів Головного управління Держпродспоживслужби у Вінницькій області (посада, організація)
Юлія БІЛИК
« 06 » 04 2023 р.
(печатка – за можливості)

ПЕРЕДМОВА

ОПП розроблено на основі:

- СТАНДАРТУ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ, затвердженого наказом МОН України від 22.06.2021 р. № 704 «Про затвердження стандарту фахової передвищої освіти зі спеціальності 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність освітньо-професійного ступеня фаховий молодший бакалавр, введеного в дію 2021/2022 н.р.

URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/fahova-peredvisha-osvita/sektor-fahovoyi-peredvishoyi-osviti/zatverdzeni-standarti>

- ПОСТАНОВИ КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ від 16 грудня 2022 р. №1392 «Про внесення змін до переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти»

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1392-2022-%D0%BF#Text>

Методичних рекомендацій «Розроблення освітньо-професійної програми та навчального плану підготовки здобувачів фахової передвищої освіти-2022» (Міністерство освіти і науки України, Державна служба якості освіти України, Державна установа науково-методичний центр вищої та фахової передвищої освіти. УДК 377(072+073).

URL:

https://sqe.gov.ua/wp-content/uploads/2022/06/Metodichni_rekomendacii_rozroblennya_OOP_FPO_2022.pdf

ПОЛОЖЕННЯ про розроблення ТА реалізацію освітньо-професійних програм підготовки здобувачів фахової передвищої освіти (Наказ ДТЕУ від 30.03.2023 р. №865).

Розроблено робочою групою у складі:

1. Солоненко Людмила Михайлівна – **гарант освітньо-професійної програми, керівник робочої групи**, викладач-спеціаліст вищої категорії.

2. Шарко Віталій Вікторович доктор економічних наук, доцент кафедри товарознавства, експертизи та торговельного підприємництва Вінницького торговельно-економічного інституту ДТЕУ.

3. Петрань Світлана Володимирівна – завідувач відділення управління, адміністрування та філології, викладач-методист, спеціаліст вищої категорії.

4. Бевза Світлана Сергіївна – викладач-методист, спеціаліст вищої категорії.

5. Величко Людмила Василівна - викладач-спеціаліст вищої категорії.

6. Горобець Аліна Олександрівна – студентка 3-го курсу, спеціальність «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність».

7. Стемповська Єва Андріївна – студентка 3-го курсу, спеціальність «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність».

8. Сівак Андрій Сергійович – директор ТОВ «Лев Девелопмент Кепітал», випускник коледжу.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

1. Поспелова Раїса Модестівна – начальник відділу логістики ТОВ НВП «Аргон».

2. Білик Юлія Василівна – начальник управління захисту споживачів Головного управління Держпродспоживслужби у Вінницькій області.

РЕЦЕНЗІЯ

на освітньо-професійну програму «Товарознавство та логістична діяльність» зі спеціальності «Підприємництво та торгівля» галузі знань 07 Управління та адміністрування

Освітньо-професійна програма підготовки фахового молодшого бакалавра за спеціальністю «Підприємництво та торгівля» спрямована на формування фахової компетентності щодо вміння планувати процес надання основних і додаткових послуг в процесі комерційної діяльності, забезпечувати якісне обслуговування споживачів.

Освітньо-професійна програма розроблена як узгоджений комплекс видів освітньої діяльності, спрямований на досягнення навчальних цілей необхідних для здійснення цілей необхідних для здійснення професійної діяльності, спрямованої на забезпечення збереження якості споживчих властивостей товарів, управління товарними потоками в торговельній та логістичній діяльності.

Освітньо-професійна програма містить перелік навчальних дисциплін, курсової роботи, практик; методів, результатів навчання, які в сукупності забезпечують як нормативні, так і додаткові результати навчання та компетентності випускника за спеціальністю 076 «Підприємництво та торгівля». Розробленою програмою чітко передбачено обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття фахового передвищого рівня освіти за спеціальністю «Підприємництво та торгівля», перелік загальних та спеціальних компетентностей випускника, нормативний зміст підготовки фахових молодших бакалаврів; сформульовані результати навчання за циклами дисциплін, запропоновано форми атестації здобувачів освітньо-професійного ступеня фаховий молодший бакалавр, наведено вимоги стандартів фахової передвищої освіти зі спеціальності.

Дана ОПП повністю відповідає нормативно-правовим вимогам і може бути рекомендована до впровадження в освітній процес.

Рецензент:
Начальник відділу логістики
ТОВ НВП «Аргон»

Раїса ПОСПЕЛОВА

РЕЦЕНЗІЯ

на освітньо-професійну програму «Товарознавство та логістична діяльність» зі спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля» галузі знань 07 Управління та адміністрування

Освітньо-професійна програма підготовки фахового молодшого бакалавра за спеціальністю «Підприємництво та торгівля» сформована відповідно до суспільних потреб, враховує тенденції розвитку економіки держави, запити бізнесу у висококваліфікованих фахівцях та є в галузі товарознавства, логістичної діяльності та є складовою формування іміджу та складовою формування іміджу конкурентних переваг навчального закладу на ринку освітніх послуг.

Освітньо-професійна програма визначає вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач відповідного освітньо-професійного ступеня освіти.

Освітньо-професійна програма включає перелік навчальних дисциплін, курсової роботи, практик, атестації; методів, результатів навчання, які в сукупності забезпечують, як нормативні, так і додаткові результати навчання та компетентності випускника за спеціальністю «Підприємництво та торгівля».

У програмі передбачено обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття фахового передвищого рівня освіти за спеціальністю «Підприємництво та торгівля», перелік загальних та спеціальних компетентностей випускника, нормативний зміст підготовки фахових молодших бакалаврів; сформульовані результати навчання за циклами дисциплін, запропоновано форму атестації здобувачів освітнього-професійного ступеня фаховий молодший бакалавр, наведено вимоги стандартів фахової передвищої освіти зі спеціальності.

Дана ОПП повністю відповідає нормативно-правовим вимогам і може бути рекомендована до впровадження в освітній процес.

Рецензент:

**Начальник управління захисту споживачів
Головного управління Держпродспоживслужби
у Вінницькій області**

 Юлія БЛИК

1. Опис освітньо-професійної програми «Товарознавство та логістична діяльність» зі спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля» галузі знань 07 «Управління та адміністрування»

1. Загальна інформація	
Повна назва закладу фахової передвищої освіти	Відокремлений структурний підрозділ «Вінницький торговельно-економічний фаховий коледж Державного торговельно-економічного університету»
Освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Освітня кваліфікація	Фаховий молодший бакалавр з підприємництва та торгівлі
Професійна кваліфікація	Не надається
Кваліфікація в дипломі	Освітньо-професійний ступінь фаховий молодший бакалавр спеціальність «Підприємництво та торгівля» освітньо-професійна програма «Товарознавство та логістична діяльність»
Цикл/рівень.	НРК України – 5 рівень, FQ-EHEA – короткий підцикл, EQF-LLL – 5 рівень
Офіційна назва освітньо-професійної програми	Товарознавство та логістична діяльність
Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття ступеня фахового молодшого бакалавра	<u>120 кредитів ЄКТС:</u> Термін здобуття освіти на основі базової середньої освіти – два роки десять місяців; на основі повної загальної середньої освіти (профільної середньої освіти) - один рік десять місяців (зі скороченим терміном навчання); <u>60 кредитів ЄКТС:</u> Термін здобуття освіти на основі кваліфікованого робітника – десять місяців. Обсяг такої програми визначається ВСП «ВТЕФК ДТЕУ» з урахуванням визнання раніше здобутих результатів навчання і становить не менше 50 відсотків загального обсягу освітньо-професійної програми. Форма здобуття освіти: інституційна (очна (денна)).
Наявність акредитації	Не акредитована / акредитація передбачена.
Термін дії освітньо-професійної програми	До наступного планового оновлення
Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за програмою	- базова середня освіта (з одночасним виконанням освітньої програми профільної середньої освіти, тривалість здобуття якої становить два роки); - повна загальна середня освіта (профільна середня освіта); - професійна (професійно-технічна) освіта (усі професії, пов'язані з підприємництвом та торгівлею): 4131 Агент з постачання, 5220 Продавець продовольчих товарів, 5220 Продавець непродовольчих товарів, 4211 Касир торговельного залу, 4212 Касир (в банку), 4221 Офісний службовець (каса); - вступники на основі НКР5, НКР6, НКР7. Для здобуття фахової передвищої освіти за іншою спеціальністю

	приймаються вступники на основі НКР5, НКР6, НКР7 або особи, які на базі вступу ПЗСО здобувають освітньо-професійний ступінь фахового молодшого бакалавра, ступінь вищої освіти не менше одного року та виконують у повному обсязі індивідуальний навчальний план. Вступники приймаються на навчання на перший рік навчання. Вступники на основі ПЗСО, КР можуть прийматися на перший рік навчання за освітньо-професійною програмою зі скороченим строком навчання. Для здобуття фахової передвищої освіти за іншою спеціальністю особи можуть вступати на другий (третій) рік навчання або на перший рік навчання за освітньо-професійною програмою зі скороченим строком навчання. Порядок прийому на навчання визначається «Правилами прийому на навчання до ВСП «ВТЕФК ДТЕУ», затвердженими в установленому порядку.
Мова викладання	Українська
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньо-професійної програми	Освітньо-професійна програма: http://vtec.vn.ua/sites/default/files/page/files/opp_tovarovnavstvo_ta_logistychna_diyalnist_2023.pdf Каталог вибірових освітніх компонентів: http://www.vtec.vn.ua/uk/katalog-vybirkovyh-dyscyplin
2. Мета освітньо-професійної програми	
Формування системи професійних знань і практичних навичок, необхідних для здійснення професійної діяльності, спрямованої на максимальне збереження якості споживчих властивостей товарів, управління товарними потоками в торговельній та логістичній діяльності.	
3. Характеристика освітньо-професійна програми	
Предметна область	Об'єкт вивчення та/або діяльності: діяльність з організації та функціонування підприємницьких, в тому числі - логістичних, торговельних та біржових структур, що здійснюються для досягнення економічних і соціальних результатів. Цілі навчання: підготовка фахівців, здатних вирішувати типові спеціалізовані задачі та практичні проблеми з підприємництва, торгівлі та біржової діяльності, зокрема товарознавства та логістичної діяльності. Теоретичний зміст предметної області: поняття, категорії, концепції, принципи, положення підприємництва, торгівлі та біржової діяльності і методологія їхнього використання для організації та ефективного функціонування підприємницьких, в тому числі - логістичних, торговельних, біржових структур. Методи, методики та технології: загальнонаукові й спеціальні методи, професійні методики і технології, застосування яких дозволяє вирішувати типові спеціалізовані задачі та практичні проблеми з організації, ефективного функціонування і розвитку підприємницьких, в тому числі - логістичних, торговельних та біржових структур. Інструментарій та обладнання: інформаційно-комунікаційні системи та технології, прилади та обладнання,

	необхідні для формування професійних компетентностей фахового молодшого бакалавра з підприємництва, торгівлі та біржової діяльності <i>освітньо-професійної програми «Товарознавство та логістична діяльність»</i> .
Орієнтація освітньо-професійної програми	Освітньо-професійна програма спрямована на підготовку до роботи в сфері підприємництва, товарознавства та логістичної діяльності з урахуванням актуального стану розвитку економіки, орієнтує на потрібний ринку фах, в рамках якого передбачається подальша кар'єра або власна підприємницька діяльність.
Основний фокус освітньо-професійної програми та спеціалізації	Спеціальна освіта та професійна підготовка в області створення підприємницьких, торговельних та біржових структур. Ключові поняття: підприємництво, торгівля, товарознавство, ідентифікація товарів, управління ланцюгами поставок, логістична діяльність, маркетинг, менеджмент, комерційна діяльність, економіка підприємства.
Особливості освітньо-професійної програми	Програма розвиває перспективи підготовки фахівців для роботи у сфері підприємництва, торгівлі, товарознавства та логістичної діяльності; практична підготовка протягом навчання на підприємствах, що займаються комерційною, виробничою, логістичною діяльністю. Проходження практики в Україні та за кордоном. Виїзні практичні заняття, майстер-класи та семінари у сфері підприємництва, торгівлі, товарознавства та логістичної діяльності. Залучення до навчального процесу відомих фахівців-практиків. Впроваджено вивчення актуальних в підприємстві та торгівлі інтернет-технологій, в тому числі – електронної торгівлі, інформаційних систем. ОПП узгоджена із ЗВО – ДТЕУ та ВТЕІ ДТЕУ для можливого продовження навчання випускників коледжу за скороченим терміном за початковим рівнем (короткий цикл) вищої освіти; першим (бакалаврський) рівнем вищої освіти.
4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Фахівець підготовлений до роботи в галузі економіки за Національним класифікатором України: «Класифікатор видів економічної діяльності» ДК 009:2010: Секція С Переробна промисловість Розділ 10 – Виробництво харчових продуктів Розділ 11 – Виробництво напоїв Розділ 12 – Виробництво тютюнових виробів Розділ 13 – Текстильне виробництво Розділ 14 – Виробництво одягу Розділ 15 – Виробництво шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів Розділ 16 – Оброблення деревини та виготовлення виробів з деревини та корка, крім меблів; виготовлення виробів із соломки та рослинних матеріалів для плетіння Розділ 17 – Виробництво паперу та паперових виробів Розділ 18 – Поліграфічна діяльність, тиражування записаної

	інформації Розділ 22 – Виробництво гумових і пластмасових виробів Розділ 25 – Виробництво готових металевих виробів, крім машин і устаткування Розділ 31 – Виробництво меблів Розділ 32 – Виробництво іншої продукції Секція G Оптова та роздрібна торгівля автотransпортних засобів і мотоциклів Розділ 45 – Оптова та роздрібна торгівля автотransпортними засобами та мотоциклами, їх ремонт Розділ 46 – Оптова торгівля, крім торгівлі автотransпортними засобами та мотоциклами Розділ 47 – Роздрібна торгівля, крім торгівлі автотransпортними засобами та мотоциклами Секція Н – Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність Розділ 52 – Складське господарство та допоміжна діяльність у сфері транспорту Фахівець здатен виконувати зазначені професійні роботи за Національним класифікатором України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010 та Довідником кваліфікаційних характеристик професій працівників. Випуск 65. «Торгівля і громадське харчування»: 1224 Завідувач секції 1224 Керівники виробничих підрозділів в оптовій та роздрібній торгівлі 1229.1 Завідувач відділу (самостійного) 2419.2 Логіст 2419.2 Фахівець із сертифікації 3411 Фахівець з біржових операцій 3415 Агент комерційний 3415 Агент торговельний 3415 Комівояжер 3419 Товарознавець 3419 Організатор з постачання 3419 Організатор зі збуту 3421 Торговельний брокер (маклер) 3422 Експедитор транспортний 3439 Фахівець. Перелік посад, які може обіймати випускник, не є вичерпним.
Академічні права випускників	Здобуття освіти за: початковим рівнем (короткий цикл) вищої освіти; першим (бакалаврський) рівнем вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій в системі освіти дорослих, у тому числі післядипломної освіти
5. Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Студентоцентроване, проблемно-орієнтоване навчання, ініціативне самонавчання; використання інтерактивних технологій та професійних програмних засобів; акцент - на самоосвіті протягом життя.

Оцінювання	Поточний контроль, підсумковий контроль (тестування, захист проєктів, розв'язування ситуаційних завдань, ділові ігри, тощо), комплексні контрольні роботи, захист курсових робіт, навчальної та виробничої практик. Підсумковий семестровий контроль – екзамен/залік. Підсумкова атестація – кваліфікаційний іспит. Оцінювання - за 4-бальною шкалою: «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно».
6. Перелік компетентностей випускника	
Інтегральна компетентність	Здатність вирішувати типові спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі підприємницької, торговельної, товарознавчої та логістичної діяльності або у процесі навчання, що вимагає застосування положень і методів системи наук, які формують концепції організації і функціонування підприємницьких, торговельних, товарознавчих, логістичних структур та може характеризуватися певною невизначеністю умов; нести відповідальність за результати своєї діяльності; здійснювати контроль інших осіб у визначених ситуаціях.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. ЗК 3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 5. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК 6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології. ЗК 7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 8. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.
Спеціальні компетентності (СК)	СК 1. Здатність враховувати основні закономірності та сучасні досягнення у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності. СК 2. Здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо діяльності підприємства. СК 3. Здатність застосовувати інноваційні підходи у діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур. СК 4. Здатність визначати характеристики товарів і послуг у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності. СК 5. Здатність здійснювати діяльність із дотриманням вимог нормативно-правових документів у сфері підприємницької, торговельної та біржової діяльності. СК 6. Здатність виконувати професійні завдання з організації

	діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур. СК 7. Здатність застосовувати основи обліку, оподаткування і страхування у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності. СК 8. Здатність визначати і задовольняти потреби споживачів як пріоритетних суб'єктів ринку. СК 9. Здатність застосовувати моделі електронної комерції у сфері підприємницької, торговельної та біржової діяльності. СК 10. Здатність використовувати логістичні системи у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності. СК 11. Здатність застосовувати методи з організації логістичної діяльності, управління процедурами замовлень та логістичним сервісом. СК 12. Здатність визначати ступінь екологічної безпеки товарів та тари, використовуючи законодавчо-правові акти.
7. Зміст підготовки здобувачів фахової передвищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання (РН)	
РН 1. Знати свої права, як члена суспільства, цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина України. РН 2. Застосовувати знання, розуміння закономірностей та сучасних досягнень у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності із професійною метою. РН 3. Володіти державною та іноземною мовами у професійній діяльності. РН 4. Використовувати сучасні комп'ютерні й телекомунікаційні технології обміну та поширення професійно спрямованої інформації у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності. РН 5. Здійснювати пошук, самостійний відбір інформації з різних джерел у сфері підприємницької, торговельної та біржової діяльності. РН 6. Проявляти ініціативу та підприємливість, володіти навичками міжособистісної взаємодії для досягнення професійної мети. РН 7. Застосовувати всебічні спеціалізовані емпіричні й теоретичні знання у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності для подальшого використання у практичній діяльності. РН 8. Володіти методами й інструментарієм для підготовки проєктів управлінських рішень щодо створення й функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур. РН 9. Застосовувати інноваційні підходи у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності. РН 10. Визначати характеристику товарів і послуг у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності за допомогою сучасних методів. РН 11. Знати основи нормативно-правового забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і застосовувати їх на практиці. РН 12. Виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур. РН 13. Застосовувати отримані навички з основ обліку, оподаткування і страхування у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності. РН 14. Визначати потреби споживачів для формування асортименту товарів у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності. РН 15. Застосовувати моделі електронної комерції в діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур. РН 16. Використовувати логістичні системи у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності. РН 17. Визначати основні показники діяльності підприємницьких, торговельних і біржових структур для забезпечення їх ефективності. РН 18. Застосовувати отримані навички з організації логістичних процесів транспортування, складування, вантажопереробки товарної продукції, управління запасами, закупівлями і	

реалізацією продукції на ринку, виробничими операціями, управління процедурами замовлень і логістичним сервісом.

РН 19. Визначати ступінь екологічної безпеки товарів та тари, використовуючи законодавчо-правові акти.

8. Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення

Коледж має специфічні характеристики кадрового забезпечення, залученого до реалізації ОПП з урахуванням вимог постанови Кабінету Міністрів України від 24 березня 2021 р. № 365 «ЗМІНИ, що вносяться до постанови Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187»:

коледж забезпечений педагогічними працівниками, необхідними для реалізації освітньо-професійної програми даної спеціальності та навчальних планів;

кожний освітній компонент забезпечений педагогічними працівниками з урахуванням їх освітньої та/або професійної кваліфікації; відповідність кваліфікації визначається спеціальністю згідно з документом про вищу освіту або науковий ступінь, або досвідом практичної роботи за відповідним фахом не менше п'яти років (крім педагогічної чи науково-педагогічної діяльності);

частка педагогічних працівників, які працюють у коледжі за основним місцем роботи, становить не менше 50 відсотків за відповідною спеціальністю;

коледж для даної спеціальності має не менше трьох педагогічних працівників, які працюють у коледжі за основним місцем роботи, мають освітню та/або професійну кваліфікацію, яка відповідає даній спеціальності, з яких не менш як дві особи мають вищу педагогічну категорію.

Матеріально-технічне забезпечення

Коледж має специфічні характеристики матеріально-технічного забезпечення освітньої діяльності для реалізації ОПП з урахуванням вимог постанови Кабінету Міністрів України від 24 березня 2021 р. № 365 «ЗМІНИ, що вносяться до постанови Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187»:

1) наявні документи, оформлені відповідно до вимог законодавства, які підтверджують право користування майном для провадження освітньої діяльності на строк не менший необхідного для завершення одного повного циклу освітньої діяльності;

2) забезпечення навчальними кабінетами та лабораторіями, включаючи комп'ютерні робочі місця (враховується комп'ютерна техніка із строком експлуатації не більше восьми років), обладнанням та устаткуванням, спортивною залом та спортивним майданчиком відповідно до освітньо-професійної програми даної спеціальності та навчальних планів, медичним пунктом, бібліотекою з читальним залом, актовим залом та пунктом харчування – їдальнею;

3) забезпечення навчальних аудиторій мультимедійним обладнанням становить більше 20 відсотків кількості навчальних аудиторій.

Площа навчальних приміщень для здійснення освітнього процесу становить не менше 2,4 кв. метра на одного здобувача освіти з урахуванням двох змін навчання та ліцензованих обсягів всіх чинних ліцензій.

Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Коледж має специфічні характеристики інформаційного та навчально-методичного забезпечення освітньої діяльності для реалізації ОПП з урахуванням вимог постанови Кабінету Міністрів України від 24 березня 2021 р. № 365 «ЗМІНИ, що вносяться до постанови Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187»: в наявності - освітньо-професійна програма та відповідні навчальні плани, програми навчальних дисциплін та програми практик, що відповідають вимогам стандартів фахової передвищої освіти; до інформаційного забезпечення освітньої діяльності в наявності: 1) на кожного здобувача освіти - по одному примірнику підручника із обов'язкових для вивчення навчальних предметів та/або забезпечення постійного доступу до їх електронних версій (якщо освітньо-професійна програма передбачає здобуття профільної середньої освіти); 2) на кожні п'ять здобувачів освіти - не менше одного підручника, навчального посібника, конспекту лекцій, хрестоматій з інших дисциплін згідно з переліком рекомендованої літератури та/або забезпечення постійного доступу до їх електронних версій; 3) у бібліотеці (у тому числі в електронній формі) - не менше двох різних найменувань фахових періодичних видань відповідного або спорідненого профілю для кожної спеціальності. Також коледж використовує сучасні прикладні програми: MASTER: БУХГАЛТЕРІЯ – платформа для ведення бухгалтерського обліку; MASTER:CRM – система для бізнесу; My Soft – український облік для магазину, ресторану, готелю, SERVIO - система автоматизації HoReCa; Project Expert, Microsoft Office Standard Servis, Словник багатомовний (перекладач) Google, програми для тестування з дисциплін та зі спеціальності. У разі запровадження дистанційної форми навчання заклад фахової передвищої освіти повинен додатково дотримуватися вимог до навчально-методичного, кадрового і системотехнічного забезпечення дистанційної форми навчання, а також забезпечити створення і функціонування системи управління дистанційною формою навчання та веб-ресурсами навчальних дисциплін (програм). Коледжем обрані такі платформи для організації дистанційного навчання: Google Classroom, ZOOM, Meet.
9. Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Здійснюється на підставі чинних нормативно-правових вимог: - Ст.54 Закону України Про фахову передвищу освіту п. 19) навчання впродовж життя та академічну мобільність, у тому числі міжнародну, на визнання результатів навчання та кредитів, отриманих під час мобільності; - ПОРЯДОК реалізації права на академічну мобільність (ЗАТВЕРДЖЕНО постановою Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 р. № 579 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 13 травня 2022 р. № 599). Академічна мобільність студентів здійснюється на підставі укладення угод про співробітництво між ВСП «ВТЕФК ДТЕУ» та іншим закладом фахової передвищої та вищої освіти України за

	узгодженими та затвердженими в установленому порядку індивідуальними навчальними планами студентів та програмами навчальних дисциплін. Кредити, отримані в інших закладах освіти України, можуть бути зараховані відповідно до довідки про академічну мобільність, що регламентується «Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів освіти ВСП «ВТЕФК ДТЕУ»
Міжнародна кредитна мобільність	Академічна мобільність студентів здійснюється на підставі укладення угод про співробітництво між Коледжем та іноземним закладом вищої освіти, між Коледжем та групою закладів фахової перед вищої та вищої освіти різних країн за узгодженими та затвердженими в установленому порядку індивідуальними навчальними планами студентів та програмами навчальних дисциплін, а також в рамках міжурядових угод про співробітництво в галузі освіти. Визнання результатів навчання в рамках академічного співробітництва Коледжу з закладами вищої освіти -партнерами здійснюється з використанням європейської системи трансферу та накопичення кредитів ЄКТС або з використанням системи оцінювання навчальних здобутків студентів, прийнятої у країні закладу фахової передвищої та вищої освіти - партнера, якщо в ній не передбачено застосування ЄКТС.
Навчання іноземних здобувачів освіти	Не передбачено

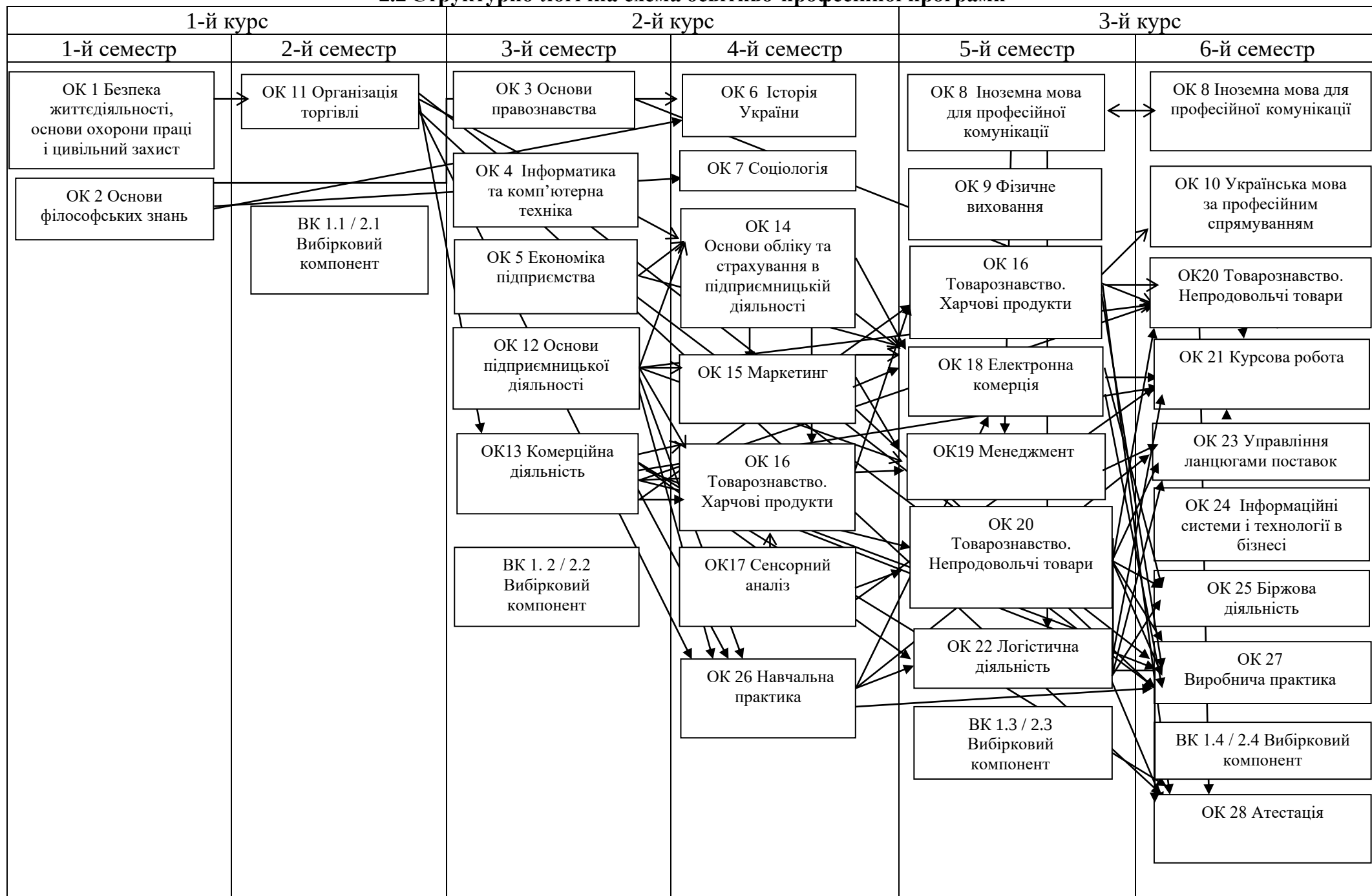
2. Перелік освітніх компонентів та логічна послідовність їх виконання

2.1. Перелік освітніх компонентів ОПП

Код н/д	Освітні компоненти освітньо-професійної програми (навчальні дисципліни, курсові роботи, практики, атестація здобувачів фахової перед вищої освіти)	Кількість кредитів ЄКТС	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові освітні компоненти ОПП			
Обов'язкові освітні компоненти, що формують загальні компетентності			
ОК 1	Безпека життєдіяльності, основи охорони праці і цивільний захист / Safety Living Standards, Labor Security and Civil Protection	3	Залік
ОК 2	Основи філософських знань / Fundamentals of Philosophy	3	Залік
ОК 3	Основи правознавства / Fundamentals of Law	3	Залік
ОК 4	Інформатика та комп'ютерна техніка / Computer Science and Technology	3	Залік
ОК 5	Економіка підприємства / Enterprise Economy	3	Залік
ОК 6	Історія України / History of Ukraine	3	Залік
ОК 7	Соціологія / Sociology	3	Залік
ОК 8	Іноземна мова для професійної комунікації / Foreign Language for Professional Communication	6	Екзамен (5 сем.) Залік (6 сем.)
ОК 9	Фізичне виховання /Physical Education	3	Залік
ОК 10	Українська мова (за професійним спрямуванням) / Ukrainian Language (for Specific Purposes)	3	Залік
Всього обов'язкових освітніх компонентів, що формують загальні компетентності:		33 (27,5%)	
Обов'язкові освітні компоненти, що формують спеціальні компетентності			
ОК 11	Організація торгівлі / Trade Organization	6	Залік
ОК 12	Основи підприємницької діяльності / Fundamentals of Enerpreneurship	3	Залік
ОК 13	Комерційна діяльність / Commercial Activity	4	Залік
ОК 14	Основи обліку та страхування в підприємницькій діяльності / Basics of Accounting and Insurance in Entrepreneurial Activity	4	Залік
ОК 15	Маркетинг / Marketing	4	Екзамен
ОК 16	Товарознавство. Харчові продукти / Commodity Science. Food Products	6	Екзамен (5 сем.) Залік (4 сем.)
ОК 17	Сенсорний аналіз /Sensory Analysis	3	Екзамен
ОК 18	Електронна комерція / E-commerce	3	Екзамен
ОК 19	Менеджмент / Management	3	Екзамен
ОК 20	Товарознавство. Непродовольчі товари / Commodity Science. Non-foodstuff	6	Екзамен (6 сем.) Залік (5 сем.)
ОК 21	Курсова робота / Course Paper	3	Залік
ОК 22	Логістична діяльність / Logistics Activity	3	Залік
ОК 23	Управління ланцюгами поставок / Supply Chain Management	3	Екзамен
ОК 24	Інформаційні системи і технології в бізнесі / Information Systems and Technologies in Business	3	Екзамен
ОК 25	Біржова діяльність / Exchange Activity	3	Екзамен
Всього обов'язкових освітніх компонентів, що формують спеціальні компетентності:		57 (47,5%)	

1	2	3	4
Практична підготовка			
ОК 26	Навчальна практика / Practical Course	6	Залік
ОК 27	Виробнича практика / Practical Training	9	Залік
Загальний обсяг практичних компонентів:		15 (12,5%)	
Атестація здобувачів фахової перед вищої освіти			
ОК 28	Підготовка до кваліфікаційного іспиту та атестація / Preparation for Qualification Exam and Certification	3 (2,5%)	
Загальний обсяг обов’язкових освітніх компонентів:		108 (90%)	
Вибіркові освітні компоненти ОПП (за вибором здобувача фахової передвищої освіти)			
Вибірковий блок 1			
ВК 1.1	Вибірковий компонент/ Selective Component Теоретичні основи товарознавства/Theoretical Foundations of Commodity Science	3	Залік
ВК 1.2	Вибірковий компонент/ Selective Component Екологія і безпека харчових продуктів/Ecology and Food Safety	3	Залік
ВК 1.3	Вибірковий компонент/Selective Component Етика бізнесу/Business Ethics	3	Залік
ВК 1.4	Вибірковий компонент / Selective Component Зовнішньоекономічна діяльність/Foregin Economic Activity	3	Залік
Вибірковий блок 2			
ВК 2.1	Вибірковий компонент/ Selective Component Управління персоналом/HR Management	3	Залік
ВК 2.2	Вибірковий компонент/ Selective Component Мікробіологія/ Microbiology	3	Залік
ВК 2.3	Вибірковий компонент/ Selective Component Основи психології/Fundamentals of Psyshology	3	Залік
ВК 2.4	Вибірковий компонент / Selective Component Математичний аналіз/Mathematical Analysis	3	Залік
Загальний обсяг вибірових освітніх компонентів:		12 (10%)	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОПП		120	

2.2 Структурно-логічна схема освітньо-професійної програми

3. Форми атестації здобувачів фахової передвищої освіти

Атестація зі спеціальності здійснюється у формі кваліфікаційного іспиту.

Кваліфікаційний іспит має передбачати оцінювання результатів навчання, визначених Стандартом фахової передвищої освіти та освітньо-професійною програмою.

На підставі рішення екзаменаційної комісії заклад фахової передвищої освіти видає документ встановленого зразка про присудження освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра із присвоєнням кваліфікації: освітньо-професійний ступінь фаховий молодший бакалавр спеціальність «Підприємництво та торгівля» освітньо-професійна програма «Товарознавство та логістична діяльність».

Атестація здійснюється відкрито і публічно.

4. Вимоги до системи внутрішнього забезпечення якості фахової передвищої освіти

У відповідності до частини 2 статті 17 Закону 2745 у коледжі функціонує система забезпечення якості освітньої діяльності та якості у сфері фахової передвищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості).

В коледжі розроблено і затверджено процедуру моніторингу освітньо-професійної програми (ПОЛОЖЕННЯ про розроблення, затвердження, моніторинг та перегляд освітньо-професійних програм та навчальних планів у ВСП «ВТЕФК ДТЕУ» (Наказ ВСП «ВТЕФК ДТЕУ» від 10.02.2022 р. № 39/01-06):

«З метою забезпечення якості освіти робоча група/гарант ОПП повинні моніторити і періодично переглядати ОПП, забезпечуючи їх відповідність зазначеним цілям, а також потребам стейкхолдерів і суспільства.

Згідно Закону про фахову передвищу освіту - Стаття 23. Моніторинг якості фахової передвищої освіти:

1. Моніторинг якості освіти у закладах фахової передвищої освіти проводиться на засадах, визначених Законом України «Про освіту».

2. Моніторинг якості фахової передвищої освіти може бути внутрішнім та зовнішнім.

3. Внутрішній моніторинг якості фахової передвищої освіти, контроль за його дотриманням організовується та здійснюється педагогічною радою закладу фахової передвищої освіти (іншого суб'єкта освітньої діяльності).

4. Зовнішній моніторинг якості фахової передвищої освіти проводиться з метою отримання об'єктивних даних про якість фахової передвищої освіти, забезпечення органів державної влади, громадськості відповідною статистичною та аналітичною інформацією.

Перегляд ОПП повинен відбуватись не частіше одного разу на рік, але не рідше ніж раз на п'ять років. У результаті такого перегляду має здійснюватися вдосконалення програм на основі рекомендацій, відгуків пропозицій стейкхолдерів.

Для документального підтвердження позицій стейкхолдерів бажано зберігати листи від стейкхолдерів, протоколювати зустрічі, робити звіти з аналізу відкритих джерел тощо.

Під час перегляду ОПП повинні братися до уваги результати зовнішнього забезпечення якості фахової передвищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій цієї та інших ОПП).

Зміни до ОПП за поданням робочої групи / гаранта ОПП та голови випускової циклової комісії ухвалюється педагогічною радою Коледжу та затверджуються

директором Коледжу.

Про будь-які зміни, як заплановані, так і реалізовані упродовж цього процесу, інформуються усі зацікавлені сторони, зокрема, розміщенням відповідної інформації на сайті Коледжу.

Закриття ОПП проводиться наказом директора на підставі подання голови циклової комісії та гаранта ОПП».

В Положенні про внутрішню систему забезпечення якості фахової передвищої освіти у ВСП «Вінницький торговельно-економічний фаховий коледж ДТЕУ», р.4, с.6-7 (Наказ ВСП «ВТЕФК ДТЕУ» від 10.02.2022 р. № 39/01-06) враховано заходи щодо реагування на виявлені недоліки в освітньо-професійній програмі та/або освітній діяльності за освітньо-професійною програмою:

«Поточний моніторинг і періодичний перегляд освітньо-професійних програм:

1. Освітньо-професійні програми розробляються відповідно до законодавства України та стандартів фахової передвищої освіти для здобувачів фахової передвищої з урахуванням вимог Національної рамки кваліфікацій.

1.1. Для забезпечення відповідності освітньо-професійних програм цілям, очікуванням, потребам і задоволенням стейкхолдерів (учасників освітнього процесу, роботодавців та ін.) та суспільства, і з метою удосконалення освітньо-професійних програм, Коледж має щорічно проводити:

- періодичний моніторинг та перегляд програм;
- періодичне оцінювання рівня участі роботодавців у розробці та внесенні змін;

- визначення ступеню задоволеності студентів (випускників);

- визначення рівня працевлаштування випускників.

1.2. Основними завданнями моніторингу якості освіти є:

- розробка комплексу показників, що забезпечують цілісне уявлення про стан освітнього процесу, про якісні й кількісні зміни в ньому;

- систематизація інформації про стан і розвиток освітнього процесу в Коледжі;

- забезпечення регулярного й наочного представлення інформації про процеси, що відбуваються;

- інформаційне забезпечення аналізу й прогнозування стану й розвитку освітнього процесу, вироблення управлінських рішень;

- забезпечення всіх учасників освітнього процесу (стейкхолдерів) зворотним зв'язком, що дозволяє вносити послідовні зміни в хід реалізації освітньо-професійної програми з метою підвищення якості її результатів.

1.3. Показники і критерії, форми і методи проведення моніторингового дослідження обговорюються на Педагогічній раді Коледжу і затверджуються директором Коледжу.

1.4. Кожен співробітник Коледжу в межах своєї компетенції несе персональну відповідальність за виконання вимог цього Положення».

5. Вимоги професійних стандартів (за наявності)

Професійний стандарт відсутній.

6.1. Матриця відповідності програмних компетентностей випускника обов'язковим компонентам освітньо-професійної програми

Компоненти / Компетентності	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК 15	ОК 16	ОК 17	ОК 18	ОК 19	ОК 20	ОК 21	ОК 22	ОК 23	ОК 24	ОК 25	ОК 26	ОК 27	ОК 28
ЗК1			+			+	+																					
ЗК2		+				+	+		+																			
ЗК3			+		+						+	+		+	+	+	+			+	+	+	+		+	+	+	+
ЗК4										+							+											+
ЗК5								+																				
ЗК6				+														+			+			+		+	+	+
ЗК7				+										+			+				+			+		+	+	+
ЗК8											+	+	+													+		
СК1											+	+	+												+		+	+
СК2					+						+	+	+		+				+								+	+
СК3											+	+	+					+							+		+	+
СК4																+	+			+	+					+	+	+
СК5	+		+								+	+		+												+	+	+
СК6											+	+	+						+								+	+
СК7														+													+	+
СК8													+		+										+	+	+	+
СК9													+					+						+	+		+	+
СК10																					+	+	+				+	+
СК11																					+	+	+				+	+
СК12																+	+			+	+					+	+	+

Примітки: ОК1 – Обов'язковий компонент ОПП (визначено у переліку освітніх компонентів розділу 2).

ЗК1 – загальна компетентність (визначена у розділі 6).

СК1 – спеціальна компетентність (визначена у розділі 6).

+ позначка означає, що певна компетентність забезпечується певним освітнім компонентом.

6.2. Матриця відповідності програмних компетентностей випусника вибіркоким компонентам освітньо-професійної програми

Компоненти/ компетентності	БК 1.1	БК 1.2	БК 1.3	БК 1.4	БК 2.1	БК 2.2	БК 2.3	БК 2.4
ЗК1				+	+			
ЗК2			+					
ЗК3	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК4								
ЗК5				+				
ЗК6				+	+			
ЗК7	+	+		+		+	+	
ЗК8			+		+		+	
СК1			+		+		+	
СК2	+	+				+	+	
СК3			+	+			+	
СК4	+	+		+		+		
СК5				+				
СК6				+	+			
СК7				+				+
СК8	+	+				+		
СК9				+				
СК10				+				
СК11				+				
СК12	+	+				+		

7.1. Матриця відповідності результатів навчання відповідним обов'язковими компонентами освітньо-професійної програми

Компоненти / Результати навчання	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК 15	ОК 16	ОК 17	ОК 18	ОК 19	ОК 20	ОК 21	ОК 22	ОК 23	ОК 24	ОК 25	ОК 26	ОК 27	ОК 28
РН 1		+	+			+	+																					
РН 2												+	+													+		
РН 3								+		+																		+
РН 4				+									+					+						+			+	+
РН 5													+					+						+		+		+
РН 6															+				+							+		+
РН 7													+		+											+		+
РН 8												+																+
РН 9											+														+	+		+
РН 10															+	+	+			+	+						+	+
РН 11	+		+								+	+									+					+	+	+
РН 12			+								+	+	+		+				+						+		+	+
РН 13														+												+	+	+
РН 14													+		+											+	+	+
РН 15																		+									+	+
РН 16																					+	+	+				+	+
РН 17					+																						+	+
РН 18																					+	+	+				+	+
РН 19																+	+			+	+						+	+

Примітка: РН1 – результат навчання (визначений у розділі 7).

+ позначка означає, що певний результат навчання забезпечується певним освітнім компонентом.

7.2. Матриця відповідності результатів навчання відповідним вибіркоким компонентам освітньо-професійної програми

Компоненти / Результати навчання	БК 1.1	БК 1.2	БК 1.3	БК 1.4	БК 2.1	БК 2.2	БК 2.3	БК 2.4
РН1			+				+	
РН2	+	+		+	+	+		
РН3				+				
РН4				+				
РН5	+	+		+		+		
РН6			+	+	+		+	
РН7	+	+		+	+	+		
РН8					+			
РН9				+				
РН10	+	+		+		+		
РН11	+	+		+		+		
РН12				+	+			
РН13				+				
РН14	+	+		+		+		
РН15				+				
РН16				+				
РН17								+
РН18				+				
РН19	+	+				+		

8. Матриця відповідності результатів навчання та компетентностей

Результати навчання	Компетентності																			
	Загальні компетентності								Спеціальні компетентності											
	ЗК 1	ЗК 2	ЗК 3	ЗК 4	ЗК 5	ЗК 6	ЗК 7	ЗК 8	СК 1	СК 2	СК 3	СК 4	СК 5	СК 6	СК 7	СК 8	СК 9	СК 10	СК 11	СК 12
РН 1	+	+							+											
РН 2			+				+			+										
РН 3				+	+							+					+	+		
РН 4						+	+				+			+			+		+	
РН 5						+	+						+				+	+		
РН 6								+	+		+		+	+				+		
РН 7									+			+		+	+		+	+		
РН 8										+	+	+								
РН 9			+			+		+			+			+					+	
РН 10			+									+				+				+
РН 11			+					+				+	+	+	+			+		+
РН 12			+					+			+			+	+			+		
РН 13			+			+									+				+	
РН 14			+	+			+	+				+				+	+			
РН 15				+	+	+		+			+						+			
РН 16				+	+		+					+						+		
РН 17			+				+							+						
РН 18			+			+	+						+	+	+	+	+	+	+	
РН 19			+				+			+		+	+							+

Примітки: РН 1 – результат навчання (визначений у розділі 7).

ЗК 1 – загальна компетентність (визначена у розділі 6).

СК 1 – спеціальна компетентність (визначена у розділі 6).

+ позначка означає, що певний результат навчання забезпечується певними компетентностями.

Аркуш реєстрації змін

[illegible]